

กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของดาราเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์: กรณียุดีความสัมพันธ์กับคู่รัก¹

จิตติภา คุประเสริฐ²

(Received: March 16, 2021; Revised: November 15, 2021; Accepted: November 15, 2021)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของดารา ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามกับการนำเสนอภาพลักษณ์ของดารา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ที่ดารานำเสนอกับค่านิยมในสังคมไทยในกรณีที่ดารายุดีความสัมพันธ์กับคู่รักผ่านสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต โดยศึกษาจากคลิปวิดีโอของดาราที่ตอบคำถามเกี่ยวกับการยุดีความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและคนรัก ในปี พ.ศ. 2560 และ 2561 ซึ่งปรากฏในฐานข้อมูลของเว็บไซต์ www.youtube.com จำนวน 11 คลิปวิดีโอ จำนวนทั้งสิ้น 2 ชั่วโมง และปรากฏผลการสนทนาทั้งสิ้น 289 ผลัดการสนทนา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีหลักการความร่วมมือในการสนทนา (Cooperative Principle) ของพอล เอช. ไกรซ์ (Paul H. Grice) แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ และแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย

ผลการศึกษาพบว่า ดาราใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามในกรณียุดีความสัมพันธ์ โดยใช้การไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนา คือ การละเมิดหลักการ (Violating a maxim) การละเมิดหลักแบบมีนัย (Flouting a maxim) และการเลือกไม่ปฏิบัติตามหลักการสนทนา (Opting out a maxim) นอกจากนี้ ดาราใช้กลวิธีดังกล่าวหลีกเลี่ยงการตอบคำถามแล้ว กลวิธีดังกล่าวยังเอื้อต่อการนำเสนอภาพลักษณ์ให้กับดารารอีกด้วย ได้แก่ ภาพลักษณ์ของบุคคลที่ทำให้เกียรติบุคคลอื่น บุคคลที่รู้จักกาลเทศะ บุคคลที่ประณีประนอม และบุคคลที่ยึดถือความถูกต้อง ซึ่งดารานำเสนอภาพลักษณ์เหล่านั้นสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทยที่เป็นเสมือนกฎในสังคมที่ใช้ควบคุมสมาชิกในสังคม ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับเกียรติหรือเกียรติยศ การสื่อสาร การประณีประนอม และความถูกต้องตามลำดับ ดังนั้น เมื่อภาพลักษณ์ของดาราสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย อาจทำให้ดารามีคุณสมบัติที่น่าชื่นชม และได้รับการยอมรับหรือสนับสนุนจากคนในสังคม ซึ่งทำให้ดารามีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงในอาชีพต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: การหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม ดารา ภาพลักษณ์ หลักการความร่วมมือในการสนทนา กรณียุดีความสัมพันธ์กับคู่รัก

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหิดล ประเภททุนส่งเสริมนักวิจัยรุ่นใหม่ ประจำปีงบประมาณ 2562

² อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อีเมล: titipa.kup@mahidol.edu

Avoidance Strategies to Answer the Question for Image Presentation Concerning their Ending the Relationship Used by Performers.

Titipa Kuprasert³

Abstract

This research aims to study the avoidance strategies of performers to answer the questions, the relation between avoidance strategies in answering the questions and presenting self-images and the relation between self-images that the performers present and social values in case the performers end the relationship with their lovers via internet. Eleven clips with length of 2 hours of performers who answered the questions about breaking up with their lovers are from year 2017 and 2018 which have been found in database of www.youtube.com were studied, the turn-taking was found at 289 times. The researcher analyzed the research data by applying the Cooperative Principle of Paul H. Grice, concept of images and concept of Thai social value.

The research results are found that the performers used the avoidance strategies to answer the questions in case of breaking up by not following the Cooperative Principle in conversations that are Violating a maxim, Flouting a maxim, and Opting out a maxim. In addition, the performers used those avoidance strategies to present their 4 self-images; a person who honors others, a person who think about time and place, a person who compromise and a person who adheres to righteousness.

Regarding the relation between avoidance strategies in answering the questions and presenting self-images, it is found that the performers used avoidance strategies by not following the Cooperative Principle to present their self-images which conform to Thai social values; honor value, communication value, compromise value and righteousness value. These values seem like the rule which controls the member of the society. When the images of the performers are in conformity with these values, the performers will be admired and accepted or supported for their career progression and job stability in the future.

Key words: Avoidance strategy, Celebrity, Image, Cooperative principle in conversation, Break-up with lover

³ Ph.D., Lecturer, Department of Thai, Faculty of Liberal Arts, Mahidol University Email: titipa.kup@mahidol.edu

บทนำ

การสนทนาเป็นการปฏิสัมพันธ์รูปแบบหนึ่งที่นอกจากจะมีวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในสิ่งที่มีความสนใจร่วมกันแล้ว ยังช่วยเป็นเครื่องมือในการสร้างมนุษยสัมพันธ์และกระชับความสัมพันธ์ ตลอดจนช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างคนในสังคมอีกด้วย (Apakun, 2007, p. 83) การสนทนาที่ดีผู้ร่วมสนทนาจะต้องพยายามประคองการพูดคุยให้มีบรรยากาศที่ดีสุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้การสนทนาเป็นสื่อกลางที่ช่วยเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมได้อย่างแท้จริง (Awakun, 2002, pp. 80, 82) ในการประคองการพูดคุยเพื่อให้การสนทนามีบรรยากาศที่ดี และสามารถเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนาได้นั้น ผู้ร่วมสนทนาจะต้องร่วมมือกันในการสนทนา เนื่องจากการร่วมมือกันในการสนทนาจะทำให้การสนทนาดำเนินไปในทิศทางที่ผู้ร่วมสนทนาต้องการและราบรื่น ตลอดจนผู้ร่วมสนทนาแต่ละคนบรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง การสนทนาจะปรากฏลักษณะดังกล่าวได้ ผู้ร่วมสนทนาอาจต้องยึดหลักการความร่วมมือในการสนทนา ซึ่งพอล เอช. ไกรซ์ (Grice, 1975, pp. 45, 49) ได้กล่าวถึงหลักการความร่วมมือในการสนทนาว่า การสนทนาเกิดจากการร่วมมือกันของผู้ร่วมสนทนา เพื่อให้การสนทนาเป็นไปในทิศทางที่ต้องการ แต่ในบางครั้งก็พบว่า ผู้ร่วมสนทนาไม่ได้เคารพหลักการความร่วมมือในการสนทนาเพื่อสื่อความหมายเป็นนัยบางอย่างในการสนทนา ในกรณีที่ผู้ร่วมสนทนาไม่เคารพหลักการความร่วมมือในการสนทนานั้น Hongladarom and Choksuanit (2008, pp. 74-85) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การไม่เคารพหลักการความร่วมมือในการสนทนาอาจไม่ได้แสดงว่าผู้ร่วมสนทนาไม่ร่วมมือในการสนทนา อาจแสดงว่า ผู้ร่วมสนทนาพยายามที่จะแสดงความร่วมมือในการสนทนาอย่างที่สุด โดยไม่เคารพหลักการความร่วมมือในการสนทนามาก็เป็นไปได้

ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน สื่อมวลชนเลือกใช้การสัมภาษณ์สด ซึ่งจัดเป็นการสนทนายรูปแบบหนึ่งระหว่างผู้สัมภาษณ์ คือ นักข่าว หรือผู้สื่อข่าว และผู้ให้สัมภาษณ์ คือ บุคคลที่ให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นนั้น ๆ โดยทั้งสองฝ่ายต่างผลัดกันเป็นผู้ส่งสารและผู้รับสารเมื่อสนทนากัน เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ผู้ชมหรือผู้ฟังนิยมและให้ความเชื่อถือกับข่าวที่แสดงการสัมภาษณ์ให้เห็นหรือได้ยินมากกว่าการถอดคำพูดมารายงาน ทำให้ผู้ชมหรือผู้ฟังเชื่อว่า ข่าวนั้นเป็นจริง นอกจากนี้ยังเป็นรูปแบบที่สามารถดึงความรู้สึกของผู้ชมเข้าร่วมกับข่าวได้อีกด้วย (Vivattananukun, 2002, pp. 226, 231)

เมื่อการสัมภาษณ์สดเป็นรูปแบบการนำเสนอข่าวที่ให้ความน่าเชื่อถือกับคนในสังคม สื่อมวลชนจึงใช้รูปแบบการสัมภาษณ์ดังกล่าวนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการยุติความสัมพันธ์กับคู่รักดารา ซึ่งเป็นประเด็นที่คนในสังคมสนใจ และต้องการทราบความเป็นไปและเรื่องราวในด้านต่าง ๆ ของดารา และเมื่อสื่อมวลชนได้รับข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องราวดังกล่าวของดาราจากการสัมภาษณ์แล้ว จะนำเสนอข้อมูลรายละเอียดเหล่านั้นผ่านสื่อหลายประเภท สื่อประเภทหนึ่งที่สื่อมวลชนเลือกใช้ คือ อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสื่อที่มีการพัฒนาระบบการสื่อสารที่ก้าวหน้า และมีระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลเป็นระยะเวลานาน ลักษณะของอินเทอร์เน็ตดังกล่าวเอื้อประโยชน์ให้สื่อมวลชนสามารถเผยแพร่เรื่องราวดังกล่าวที่ได้รับมาจากการสัมภาษณ์ดาราไปสู่คนในสังคมจำนวนมากในเวลา

รวดเร็ว และทำให้คนในสังคมสามารถรับทราบเรื่องราวดังกล่าวและเข้าถึงข่าวสารได้อย่างทันทั่วทั้งที่ทุกที่ทุกเวลา นอกจากนี้ยังสามารถรับชมข้อมูลข่าวสารดังกล่าวย้อนหลังได้อีกด้วย

เมื่อสื่ออินเทอร์เน็ตมีลักษณะดังกล่าว ดาราจึงต้องระมัดระวังเมื่อตอบคำถามของสื่อมวลชนเกี่ยวกับการณียุติความสัมพันธ์กับคู่รักของตน เนื่องจากในระหว่างการสัมภาษณ์ สื่อมวลชนจะเป็นผู้รับทราบข้อมูลรายละเอียดที่ดาราให้เกี่ยวกับการณิดังกล่าว แต่เมื่อสื่อมวลชนนำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวที่ได้รับจากดาราไปนำเสนอผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ผู้รับสารจะเป็นคนในสังคมและบุคคลที่เกี่ยวข้องในกรณีดังกล่าวด้วย ซึ่งข้อมูลรายละเอียดที่ดาราให้เกี่ยวกับการณิดังกล่าวอาจไม่ได้ส่งผลกระทบต่อตนเองเท่านั้น แต่อาจส่งผลกระทบต่ออดีตคนรักของตน หรือบุคคลที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับการณิดังกล่าว ซึ่งอาจทำให้ดาราผู้ให้ข้อมูลรายละเอียดนั้น ๆ เสี่ยงต่อการไม่ได้รับการยอมรับหรือการสนับสนุนจากคนในสังคม หรือการยอมรับหรือการสนับสนุนจากคนในสังคมลดน้อยลง ส่งผลให้โอกาสที่จะได้รับการจ้างงานและความก้าวหน้าในอาชีพของดาราลดลงตามมา

เมื่อข้อมูลรายละเอียดที่ดาราให้เกี่ยวกับการณิดังกล่าวส่งผลกระทบกับหลายฝ่าย ทำให้ในบางครั้ง ดาราไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดที่สื่อมวลชนต้องการทราบเกี่ยวกับการณิดังกล่าวได้ ดาราจะใช้กลวิธีหนึ่งในการตอบคำถาม คือ กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามด้วยการใช้หลักการความร่วมมือในการสนทนา (Cooperative Principle) โดยอาจให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการณิดังกล่าวน้อย ไม่ชัดเจน ไม่ตรงกับประเด็นที่ผู้รับสารต้องการสื่อความหมายเป็นนัยบางอย่างให้ผู้รับสารตีความหมายของดาราผู้ที่ให้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง หรือไม่ให้ข้อมูลรายละเอียดใด ๆ เกี่ยวกับการณิดังกล่าว นอกจากกลวิธีดังกล่าวจะช่วยลดความเสี่ยงในการให้ข้อมูลรายละเอียดที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้องในกรณีดังกล่าวแล้ว ดารายังสามารถนำเสนอภาพลักษณ์ของตนเองควบคู่ไปกับการใช้กลวิธีดังกล่าวได้ โดยภาพลักษณ์ที่จะช่วยให้คนในสังคมยอมรับหรือสนับสนุนดาราต่อไปในอนาคตอาจต้องเป็นภาพลักษณ์ที่คนในสังคมพึงประสงค์ โดยดาราอาจจำเป็นต้องนำเสนอภาพลักษณ์นั้นให้อยู่ภายในกรอบหรือสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทยด้วย เนื่องจากค่านิยมของสังคมไทยเป็นสิ่งที่คนในสังคมยึดถือหรือปรารถนาเพื่อช่วยในการตัดสินใจว่า สิ่งที่ทำนั้นเหมาะสมหรือไม่ และเป็นแบบแผนหรือมาตรฐานในการปฏิบัติของคนในสังคม ซึ่งยอมรับว่า คนในสังคมควรปฏิบัติ (Wannaprasert, 1979, p. 39)

อนึ่ง งานวิจัยในประเทศไทยที่น่าแนวคิดเกี่ยวกับหลักการความร่วมมือในการสนทนามาใช้วิเคราะห์ถ้อยคำในการสนทนาในประเทศไทยยังมีจำนวนน้อย โดยใช้วิเคราะห์ภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์ คือ งานวิจัยของ Kaewklad and Patpong (2018, pp. 1455-1467) เรื่อง “การละเมิดหลักความร่วมมือในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ในช่วงรัฐประหาร พ.ศ. 2557” ซึ่งนำแนวคิดหลักการความร่วมมือในการสนทนามาใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะการนำเสนอพาดหัวข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยมและประเภทคุณภาพ และปรากฏงานวิจัยที่น่าแนวคิดหลักการความร่วมมือในการสนทนามาใช้วิเคราะห์ถ้อยคำของการสนทนาในวรรณกรรมและบทละครเวที ได้แก่ งานวิจัยของ Jaiyen (2009) เรื่อง “การวิเคราะห์บทสนทนาของตัวละครในวรรณคดีเรื่อง “สามก๊ก” ฉบับ เจ้าพระยาพระคลัง (หน) ตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์” ซึ่งนำแนวคิดหลักการความ

ร่วมมือในการสนทนาวิเคราะห์บนสนทนาของกุยกะ จิวยี่ และซ่งเบ้ง และงานวิจัยของ Rungthira and Chaiyasuk (2010, pp. 250-269) เรื่อง “ซ่อนอยู่ในคำทุกคำเสมอ แวดตาฉันพูดอะไร: วัจนปฏิบัติศาสตร์กับการถอดรหัสรักของคุณหญิงกิริติในข้างหลังภาพ เดอะมิวสิกคัล” ซึ่งนำแนวคิดดังกล่าวมาวิเคราะห์บทสนทนายาระหว่าง ม.ร.ว. กิริติและนพพรจากละครเวทีเรื่อง “ข้างหลังภาพ เดอะมิวสิกคัล” นอกจากนี้ยังปรากฏงานวิจัยที่นำแนวคิดหลักการความร่วมมือในการสนทนาวิเคราะห์ถ้อยคำจากการสนทนาในสถานการณ์จริงอีกด้วย ได้แก่ งานวิจัยของ Mankong (2009) เรื่อง “กลวิธีการกล่าวเสียงในหัวข้อสนทนาที่อ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้พูดภาษาไทยและภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน” ซึ่งแนวคิดดังกล่าววิเคราะห์การกล่าวเสียงของคนไทยและคนอเมริกันที่ได้จากแบบสอบถาม และงานวิจัยของ Kuprasert (2560) เรื่อง “กลวิธีการนำเสนอภาพลักษณ์ของบุคคลสาธารณะในการตอบคำถามของสื่อมวลชน: กรณีความขัดแย้ง” ซึ่งวิเคราะห์ถ้อยคำที่บุคคลสาธารณะตอบคำถามนักข่าวจากคลิปวิดีโอ และแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างหลักการความร่วมมือในการสนทนา ความสุภาพ ภาพลักษณ์ของบุคคลสาธารณะ และค่านิยมของคนในสังคม จากงานวิจัยดังกล่าวพบว่า แนวคิดเกี่ยวกับหลักการความร่วมมือในการสนทนาสามารถนำมาวิเคราะห์การสนทนาในภาษาไทยได้ และเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษาภาพลักษณ์ และค่านิยมในสังคมของผู้ใช้ภาษา บทความวิจัยนี้จึงเป็นอีกบทความหนึ่งที่จะขยายขอบเขตการศึกษาที่ใช้แนวคิดดังกล่าวให้กว้างขวาง และต่อยอดให้ปรากฏงานวิจัยที่ใช้แนวคิดดังกล่าวมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้คนในสังคมเห็นรูปแบบในการใช้ภาษาและนำไปปรับประยุกต์ใช้กับตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่แต่ละบุคคลกำลังเผชิญอยู่ได้ ดังนั้น การศึกษาเรื่อง “กลวิธีการกลั่นกรองการตอบคำถามของดาราเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์: กรณียุติความสัมพันธ์กับคู่รัก” จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิธีการกลั่นกรองการตอบคำถามของดาราในกรณีดารายุติความสัมพันธ์กับคู่รักผ่านสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการกลั่นกรองการตอบคำถาม การนำเสนอภาพลักษณ์ของดารา และค่านิยมในสังคมไทยในกรณีดารายุติความสัมพันธ์กับคู่รักผ่านสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. หลักการความร่วมมือในการสนทนา (Cooperative Principle)

พอล เอช ไกรซ์ (Grice, 1975, pp. 45-49) ได้กล่าวว่า ในการสื่อสารอาจประกอบด้วยข้อคิดเห็นที่ไม่ต่อเนื่องกันและไม่มีความเป็นเหตุเป็นผล ผู้ร่วมสนทนาจึงต้องพยายามที่จะให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันเพื่อให้การสนทนาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทิศทางการสนทนาอาจได้กำหนดไว้ตั้งแต่เริ่มต้น หรืออาจจะเกิดขึ้นระหว่างการสื่อสารกัน ซึ่งอาจจะแสดงทิศทางอย่างชัดเจนหรือไม่ชัดเจนก็ได้ และแต่ละระยะของการสื่อสาร บางบทสนทนา

อาจแปรเปลี่ยนเป็นการสนทนาที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องมีกฎเพื่อให้การสนทนาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นไปอย่างที่มีผู้ร่วมสนทนาต้องการ เรียกว่า หลักการความร่วมมือในการสนทนาของไกรซ์ (Grice, 1975) ได้แก่

1.1 หลักปริมาณ (maxim of quantity) คือ ปริมาณของข้อมูลและผู้พูดจัดทำให้ผู้ฟัง โดยให้ข้อมูลเท่าที่ต้องการตามจุดมุ่งหมายของการสนทนาที่กำลังดำเนินอยู่ และอย่าให้ข้อมูลมากเกินไปเกินกว่าความต้องการของผู้ฟัง เนื่องจากการให้ข้อมูลมากเกินไปจะทำให้เสียเวลา และมีแนวโน้มทำให้ผู้ฟังสับสนจากการที่ผู้พูดนำประเด็นอื่นเข้ามา ซึ่งส่งผลให้ผู้ฟังไขว้เขวกับข้อมูลและทำให้เข้าใจผิดไปจากที่ผู้พูดต้องการ

1.2 หลักคุณภาพ (maxim of quality) คือ พูดในสิ่งที่เป็นความจริง โดยไม่พูดในสิ่งที่เชื่อว่าเป็นเท็จ และไม่พูดในสิ่งที่ไม่มีหลักฐานเพียงพอ

1.3 หลักตรงประเด็น (maxim of relation) คือ พูดในสิ่งที่เข้าประเด็นและมีความเกี่ยวเนื่องกัน

1.4 หลักวิธีการ (maxim of manner) คือ พูดอย่างชัดเจน โดยเลี่ยงการพูดคลุมเครือ เลี่ยงการพูดกำกวม พูดให้กระชับ และพูดเป็นลำดับ

ในบางครั้ง คู่สนทนาอาจไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนาเพื่อเติมให้หลักการความร่วมมือในการสนทนาประสบความสำเร็จ ได้แก่

1.1 การละเมิดหลัก (Violating a maxim) คือ การละเมิดหลักการความร่วมมือในการสนทนาเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิด เบี่ยงเบนความสนใจ ปกปิดบางอย่าง

1.2 การละเมิดหลักแบบมีนัย (Flouting a maxim) คือ การละเมิดหลักการความร่วมมือในการสนทนาเพื่อให้ความหมายขี้บ่งในการสนทนา

1.3 การละเมิดหลักหนึ่งเพื่อรักษาอีกหลักหนึ่ง (a clash between maxims) คือ ผู้พูดไม่สามารถปฏิบัติตามหลักทั้ง 2 หลักได้ เช่น การให้ข้อมูลน้อยเกินกว่าความต้องการเพื่อรักษาหลักคุณภาพ

1.4 การเลือกไม่ปฏิบัติตามหลักการสนทนา (Opting out a maxim) คือ ผู้พูดไม่เต็มใจให้ความร่วมมือหรือเลือกที่จะไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนา เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดความหมายขี้บ่งเป็นนัยที่ผิด

จากการใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังกล่าววิเคราะห์การตอบคำถามของดารานาในกรณียุติความสัมพันธ์กับคู่รักพบว่า ดาราอาจใช้การไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนาหลักใดหลักหนึ่ง หรือหลาย ๆ หลัก ร่วมกันในการตอบคำถาม เช่น

ตัวอย่าง

นักข่าว: พี่ก็ สาเหตุที่ทำให้แบบว่าความสัมพันธ์มันลดลงไป หรือเปลี่ยนแปลงไป มันมาจากอะไรคะพี่

นางนิโคล: (1) ก็เรื่องทั่ว ๆ ไปคะ ก็เรื่อง เรื่อง นิสัยอะไรทั่วไป ค่ะ (2) ไม่ ไม่ ไม่ขอระบุดีกว่านะคะ

(บทสัมภาษณ์ของนางนิโคล เทริโอ เผยแพร่เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2561)

จากตัวอย่าง นักข่าวต้องการให้นางนิโคละบุสาเหตุที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนางนิโคลกับนายศรราม ซึ่งเป็นอดีตคนรักลดลงหรือเปลี่ยนแปลงไป ในถ้อยคำที่ (1) นางนิโคลใช้การละเมิดหลักวิธีการ โดยใช้ถ้อยคำคลุมเครือว่า “เรื่องทั่วไป” และ “เรื่องนัยทั่วไป” ซึ่งถ้อยคำดังกล่าวไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนว่า เรื่องอะไรบ้างและ นัยอะไรบ้างที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองหรืออดีตคนรักลดลงหรือเปลี่ยนแปลงไป ส่วนใน ถ้อยคำที่ (2) นางนิโคลใช้การเลือกไม่ปฏิบัติตามหลักสนทนา โดยใช้ถ้อยคำปฏิเสธว่า “ไม่ขอระบุดีกว่าค่ะ” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นางนิโคลไม่ต้องการระบุหรือให้ข้อมูลรายละเอียดใด ๆ ในประเด็นดังกล่าว

2. ภาพลักษณ์

ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในใจหรือภาพที่ฝังอยู่ในความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่น วัตถุ หรือสถาบัน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากการรู้จัก การมีประสบการณ์ด้วย และมีความประทับใจเพียงพอที่จะสร้าง เป็นภาพใดภาพหนึ่ง (Worakitphokhathon, 1994, p. 91) โดยภาพนั้นเกิดจากข้อเท็จจริงบวกกับการประเมิน ส่วนตัว ทำให้ภาพนั้นอาจแตกต่างไปจากสภาพความเป็นจริง ตลอดจนภาพนั้นอาจเปลี่ยนแปลงได้ยาก (Wongmontha, 1998, pp. 13-14)

Worakitphokhathorn (1994, p. 91) กล่าวถึงการเกิดของภาพลักษณ์ว่ามี 2 ทาง คือ เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติโดยไม่มีการปรุงแต่ง ซึ่ง Wirawan (1994, p. 106) ได้อธิบายว่า คือ การปลดปล่อยให้เป็นไปตามสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบ ซึ่งภาพที่ออกมาอาจจะผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง เพราะอิทธิพลของทัศนคติในแต่ละสังคมที่ไม่เหมือนกัน และเกิดขึ้นจากการปรุงแต่ง ซึ่ง Wirawan (1994, p. 106) ได้อธิบายว่า การใช้กระบวนการในการสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดภาพที่เขาต้องการให้เกิดออกมา ไม่ว่าจะเป็นภาพจริงหรือภาพลวงก็ตาม

3. ค่านิยม

Praphanphong (2015) ให้ความหมายของค่านิยมไว้ว่า หมายถึง แนวความคิด โดยเชื่อว่าสิ่งนั้นหรือการกระทำนั้นมีคุณค่า ควรแก่การประพฤติปฏิบัติเพื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบแบบแผน และมีความสุข นอกจากนี้ค่านิยมเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบและมีสันติสุข ค่านิยมในสังคมไทยไว้ว่า ค่านิยมแบ่งออกได้เป็นค่านิยมส่วนบุคคลและค่านิยมของสังคม โดยทั่วไปแล้ว ค่านิยมของบุคคลจะเป็นไปตาม ค่านิยมของสังคมที่ตนร่วมอยู่ แต่บางครั้งค่านิยมของบุคคลบางคนอาจขัดแย้งกับค่านิยมของสังคม ซึ่งบุคคลนั้น อาจได้รับโทษทางกฎหมาย หรือได้รับโทษจากชุมชนด้วยวิธีต่าง ๆ ที่มีความรุนแรงถึงทุพติ หรือเพียงขูขบขันนินทา

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดทั้ง 3 กรอบแนวคิดในการศึกษาทวิวิธีการหลักเสียงการตอบคำถามของดารา ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่า เมื่อดาราใช้หลักการความร่วมมือในการสนทนานั้น ๆ ดาราไม่ได้ใช้เป็นกลวิธีในการหลักเสียงการตอบคำถามของนักข่าวเท่านั้น แต่ดาราได้นำเสนอภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกับค่านิยมของคนในสังคมไทยผ่าน หลักการความร่วมมือในการสนทนานั้น ๆ อีกด้วย

วิธีการวิจัย

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของดาราที่ตอบคำถามเกี่ยวกับการยุติความสัมพันธ์ระหว่างดารา กับคนรักจากคลิปวิดีโอในปีพ.ศ. 2560 และ 2561 เป็นระยะเวลา 2 ปี และปรากฏในฐานข้อมูลเว็บไซต์ www.youtube.com จำนวน 11 คลิปวิดีโอ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 2 ชั่วโมง และปรากฏผลการสนทนาทั้งสิ้น 289 ผลัดการสนทนา ได้แก่

1.1 บทสัมภาษณ์ของนายธนพล สัมมาพรตที่ให้สัมภาษณ์หลังจากยุติความสัมพันธ์กับนางสาว นงผณีในวันขึ้นบ้านใหม่ของนางสาวนงผณี เนื่องจากครอบครัวของนางสาวนงผณีไม่ต้องการให้นายธนพลคบกับ นางสาวนงผณี ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2560

1.2 บทสัมภาษณ์ของนางสาวณัฐพัชร วัชรเดชตระกูลที่ให้สัมภาษณ์หลังจากนายวีรคณิศร์ กานต์วัฒนกุลขอยุติความสัมพันธ์ ซึ่งก่อนหน้านี้ทั้งคู่เคยยุติความสัมพันธ์กันไปแล้วครั้งหนึ่งและตัดสินใจกลับมาคบ กันอีกครั้ง ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2560

1.3 บทสัมภาษณ์ของนายวีรคณิศร์ กานต์วัฒนกุลที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสาเหตุที่ตนเองยุติ ความสัมพันธ์กับนางสาวณัฐพัชร วัชรเดชตระกูล หลังจากทั้งคู่เคยยุติความสัมพันธ์กันไปแล้วครั้งหนึ่งและ ตัดสินใจกลับมาคบกันอีกครั้ง ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2560

1.4 บทสัมภาษณ์ของนางสาวนงผณี มหาโตไทยที่ยุติความสัมพันธ์กับนายธนพล สัมมาพรต เนื่องจากการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกันทำให้เกิดปัญหากับครอบครัวของนางสาวนงผณีที่เชื่อว่า นาย ธนพลเป็นคนเจ้าชู้และคบกับนางสาวนงผณีเพื่อหวังผลประโยชน์ และคนที่ชื่นชอบนางสาวนงผณีต่อต้าน ซึ่ง เผยแพร่เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2560

1.5 บทสัมภาษณ์ของนายพิชณะ นิธิไพศาลกุลที่ยุติความสัมพันธ์กับนางสาวอุษามณี ไวทยานนท์ เนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับการทำธุรกิจร่วมกันทำให้มีปากเสียงกัน การเรียกสินสอดจากมารดาของนางสาวอุษามณี 70-80 ล้านบาท มารดาของนางสาวอุษามณีแนะนำผู้ชายคนใหม่ให้นางสาวอุษามณี และคนรอบข้างนางสาวอุสา มณีเข้ามาว่านวยตรวจสอบทรัพย์สินของนายพิชณะ ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2561

1.6 บทสัมภาษณ์ของนางสาวอุษามณี ไวทยานนท์ที่ให้สัมภาษณ์หลังจากยุติความสัมพันธ์กับนาย พิชณะ นิธิไพศาลกุล เนื่องจากตนเองถูกครอบครัวของนายพิชณะดูถูก และไม่ยินยอมให้แต่งงานกับนายพิชณะ โดยให้นางสาวอุษามณีตั้งครรภ์ก่อนจัดงานแต่งงาน ใช้แหวนเพชรปลอมในการแต่งงาน และไม่มีสินสอดให้นางสาว อุษามณี ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2561

1.7 บทสัมภาษณ์ของนางสาววรรณปิยะ ออมสินนพกุลที่ยุติความสัมพันธ์กับนายอภิสิทธิ์ โอภาส เอี่ยมลิขิต เนื่องจากปัญหาการปรับตัวระหว่างตนเองและนายอภิสิทธิ์ และอาจมีสาเหตุมาจากผู้หญิงของนาย อภิสิทธิ์ด้วย ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2561

1.8 บทสัมภาษณ์ของนายศรธรรม เทพพิทักษ์ที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นประกาศยุติความสัมพันธ์กับนางนิโคล เทริโอผ่านทางอินสตาแกรม เนื่องจากไม่สามารถปรับตัวเข้าหากันได้ ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2561

1.9 บทสัมภาษณ์ของนิโคล เทริโอที่ให้สัมภาษณ์หลังจากที่นายศรธรรม เทพพิทักษ์ประกาศยุติความสัมพันธ์กับตนเองผ่านทางอินสตาแกรม เนื่องจากมีปัญหาเรื่องการปรับตัวเข้าหากัน และช่วงเวลาในการยุติความสัมพันธ์ที่นายศรธรรมให้ข้อมูลผ่านอินสตาแกรมไม่ตรงกับที่นางนิโคลเข้าใจ ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2561

1.10 บทสัมภาษณ์ของนายธนา ฉัตรบริรักษ์ที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการยุติความสัมพันธ์กับนางสาววรรณรท สนธิไชย เนื่องจากมีเวลาว่างไม่ตรงกัน ทำให้พบกันน้อย จึงตัดสินใจลดระดับความสัมพันธ์ลง ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2561

1.11 บทสัมภาษณ์ของนางสาววรรณรท สนธิไชยที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการยุติความสัมพันธ์กับนายธนา ฉัตรบริรักษ์ เนื่องจากปัญหาด้านเวลาที่มีไม่ตรงกัน ทำให้ไม่มีเวลาพบกัน จึงตัดสินใจลดระดับความสัมพันธ์ลง ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2561

2. เลือกศึกษาบทสัมภาษณ์จากคลิปวิดีโอที่ดาราตอบคำถามเกี่ยวกับการยุติความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและคนรักในสถานการณ์การสัมภาษณ์สด ซึ่งไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการสัมภาษณ์ในรายการสัมภาษณ์

3. ถ้าในคลิปวิดีโอดาราตอบคำถามเกี่ยวกับประเด็นอื่น ๆ ก่อน ซึ่งประเด็นนั้น ๆ ไม่เกี่ยวข้องกับการที่ดารายุติความสัมพันธ์กับคนรัก หรือแถลงข่าวก่อนที่จะตอบคำถามเกี่ยวกับกรณีที่ดารายุติความสัมพันธ์กับคนรัก ผู้วิจัยจะนำเฉพาะบทสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการที่ดารายุติความสัมพันธ์กับคนรักมาวิเคราะห์เท่านั้น

4. นำข้อมูลในข้อที่ 1. มาวิเคราะห์ โดยใช้ทฤษฎีหลักการความร่วมมือในการสนทนา (Cooperative Principle) ของ พอล เอช. ไกรซ์ (Paul H. Grice) ร่วมกับแนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ และแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมของสังคมไทย

ผลการวิจัย

การตอบคำถามของดาราในกรณียุติความสัมพันธ์กับคู่รักนั้น นอกจากจะทำให้เห็นกลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของดาราที่สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับหลักการความร่วมมือในการสนทนาแล้ว ยังทำให้เห็นการนำเสนอภาพลักษณ์ของดาราผ่านกลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามอีกด้วย ดังนี้

1. กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของดารากรณียุติความสัมพันธ์กับคู่รัก

เมื่อนักข่าวถามคำถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการยุติความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและคนรัก และดาราไม่อาจให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวได้ ดาราจะใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามด้วยการไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนา ซึ่งปรากฏ 3 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การละเมิดหลักการ (Violating a maxim) คือ ผู้พูดไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนา และไม่ได้ตั้งใจที่จะก่อให้เกิดความหมายซึ่งเป็นนัยในการสนทนา แต่ตั้งใจที่จะเบี่ยงเบนความสนใจปกปิดบางอย่าง ทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจผิด ดาราใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม โดยใช้การละเมิดหลักการ 3 รูปแบบ ได้แก่

1.1.1 การละเมิดหลักปริมาณ คือ ดาราให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ น้อยกว่าความต้องการของนักข่าว โดยให้ข้อมูลรายละเอียดไม่ครบทุกประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ เช่น

ตัวอย่างที่ 1

นักข่าว: การที่เราเป็นคนกลางมันลำบากใจแค่ไหน นี่คนที่เรารัก อีกคนนึงก็เป็นพ่อแม่ที่เราเคารพ จะอยู่ในสถานะตั้งแต่เริ่มคบกันมา 1 ปีกดดันขนาดไหน

นางสาวนงผณี: ก็ลำบากใจมาก ๆ

(บทสัมภาษณ์ของนางสาวนงผณี มหาดไทย เผยแพร่เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2560)

เมื่อนักข่าวต้องการทราบระดับความลำบากใจของนางสาวนงผณีในฐานะที่เป็นคนกลางระหว่างครอบครัวของตนเองกับอดีตคนรัก และความรู้สึกกดดันของนางสาวนงผณี นางสาวนงผณีเลือกใช้การละเมิดหลักปริมาณในการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม คือ ให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นดังกล่าว น้อยกว่าความต้องการของนักข่าว โดยนักข่าวต้องการทราบข้อมูลรายละเอียด 2 ประเด็น คือ ระดับความลำบากใจ และความรู้สึกกดดัน แต่นางสาวนงผณีให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นเกี่ยวกับระดับความลำบากใจเท่านั้นว่า “ก็ลำบากใจมาก ๆ” และไม่ได้กล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับความรู้สึกกดดัน ซึ่งกลวิธีดังกล่าวทำให้นางสาวนงผณีสามารถหลีกเลี่ยงที่จะให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้สึกบางส่วนของตนเองได้ ในที่นี้คือ ความรู้สึกกดดัน เนื่องจากถ้าให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้สึกนั้น อาจกระทบถึงบุคคลอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นนายธนพล ซึ่งเป็นอดีตคนรัก และครอบครัวของตนเองให้เสียหายจากการเป็นกลุ่มบุคคลที่ทำให้นางสาวนงผณีเกิดความรู้สึกในทางลบดังกล่าวได้

1.1.2 การละเมิดหลักความสัมพันธ์ คือ ดาราให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นที่ไม่สัมพันธ์ หรือไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ หรือกำลังสนทนากันในขณะนั้น โดยนักข่าวต้องการข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นหนึ่ง แต่ดารากลับให้ข้อมูลรายละเอียดในอีกประเด็นหนึ่ง เช่น

ตัวอย่างที่ 2

นักข่าว: จริง ๆ แล้วคิดไหมว่ามันเป็นโอกาสที่เราจะเปิดอกเลย

นายธนพล: โอ้ ไม่ได้อะครับ มันไม่เหมาะ เพราะว่าคนมันเยอะในวันนั้น คนมันเยอะ ครับผม

(บทสัมภาษณ์ของนายธนพล สัมมาพรต เผยแพร่เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2561)

นายธนพลใช้การละเมิดหลักความสัมพันธ์ในการตอบคำถามของนักข่าว ซึ่งต้องการทราบเกี่ยวกับความคิดเห็นของนายธนพลที่จะใช้โอกาสงานขึ้นบ้านใหม่ของอดีตคนรักพูดคุยแบบเปิดอกกับบิดามารดาของอดีตคนรัก นายธนพลให้ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ โดยให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับความเหมาะสมของโอกาสการพูดคุยว่า โอกาสงานขึ้นบ้านใหม่ของอดีตคนรักเป็นโอกาสที่ไม่เหมาะสมที่

จะกระทำการดังกล่าว เนื่องจากในวันนั้นมีบุคคลมากมาย การให้ข้อมูลรายละเอียดในลักษณะดังกล่าวทำให้นายธนพลหลีกเลี่ยงที่จะให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเองในประเด็นดังกล่าวได้ อาจเนื่องมาจากการระบุคำตอบว่า ตนเองคิดที่จะคุยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอดีตคนรักกับบิดามารดาของอดีตคนรักในโอกาสนั้น อาจแสดงให้เห็นว่า นายธนพลมีความคิดที่จะกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ ซึ่งอาจเสี่ยงทำให้ชื่อเสียงของนายธนพลเสียหายได้ และอาจทำให้คนในสังคมลดหรือไม่สนับสนุนนายธนพลต่อไปในอนาคต

1.1.3 การละเมิดหลักวิธีการ คือ ดาราให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบอย่างไม่ชัดเจน โดยปรากฏลักษณะการใช้ถ้อยคำ คือ ถ้อยคำคลุมเครือ (Be vague) คือ ถ้อยคำที่ให้ข้อมูลรายละเอียดไม่บ่งชี้ไปในทิศทางใดทางหนึ่ง เช่น

ตัวอย่างที่ 3

นักข่าว: จริง ๆ ก่อนที่จะตัดสินใจหยุด ก็คือมีโอกาสรับ คุยกัน อีกครั้งไหมคะ

นายศรธรรม: ก็เหมือนปกติทั่วไปอะครับ

(บทสัมภาษณ์ของนายศรธรรม เทพพิทักษ์ เผยแพร่เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2561)

นักข่าวต้องการให้นายศรธรรมตอบรับหรือปฏิเสธว่า ก่อนที่นายศรธรรมและนางนิโคลจะตัดสินใจยุติความสัมพันธ์ ได้มีโอกาสรับและพูดคุยกันอีกครั้งหนึ่งหรือไม่ นายศรธรรมตอบคำถามนักข่าวว่า “ก็เหมือนปกติทั่วไปอะครับ” ซึ่งเป็นการละเมิดหลักวิธีการ โดยให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวอย่างคลุมเครือ ทำให้นักข่าวไม่ทราบทิศทางของคำตอบอย่างชัดเจนว่า นายศรธรรมและนางนิโคลได้มีโอกาสรับความเข้าใจก่อนที่จะตัดสินใจยุติความสัมพันธ์หรือไม่ นายศรธรรมใช้กลวิธีดังกล่าวหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลรายละเอียดอย่างชัดเจนในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ อาจเนื่องมาจากถ้านายศรธรรมให้ข้อมูลรายละเอียดอย่างชัดเจนในประเด็นนั้น ข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวอาจไม่ตรงกับข้อมูลรายละเอียดที่อดีตคนรักมีหรือเคยให้กับนักข่าว ซึ่งอาจทำให้อดีตคนรักไม่พอใจและออกมาโต้แย้งข้อมูลรายละเอียดเหล่านั้นของนายศรธรรมจนอาจทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกันได้ ในอนาคต และทำให้นายศรธรรมกลายเป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งดังกล่าว

1.2 การละเมิดหลักแบบมีนัย (Flouting a maxim) คือ ผู้พูดไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนา และตั้งใจที่จะก่อให้เกิดความหมายขั้วป่งเป็นนัยในการสนทนา ผู้ฟังจะต้องตีความหมายขั้วป่งเป็นนัยในการสนทนาจึงจะเข้าใจสารที่ผู้พูดให้ ปรากฏใช้การละเมิดหลักแบบมีนัยในลักษณะของการละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักการ 3 รูปแบบ ดังนี้

1.2.1 การละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักคุณภาพ คือ ดาราให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ โดยละเมิดเงื่อนไขความจริงใจในการถามในรูปแบบคำถามวาทศิลป์ (rhetorical question) ซึ่งไม่มีความจริงใจหรือเจตนาที่จะให้นักข่าวตอบคำถามนั้นของดารา แต่มีความจริงใจหรือเจตนาให้ข้อมูลรายละเอียดบางอย่างในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบผ่านการให้ความหมายขั้วป่งเป็นนัยในการสนทนากับนักข่าว เช่น

ตัวอย่างที่ 4

นักข่าว: เรียกว่าใช้สถานะอะไรคะตอนนี้

นางสาววรรณปิยะ: (1) ตอนนี้เธอคะ อะไรดีอะ (2) ขอคิดก่อนนะ ขอคิดก่อน (1) โสดไม่สนิทเธอ (2) ไม่รู้อะ (1) ให้เรียกว่าอะไรดีอะ

(บทสัมภาษณ์ของนางสาววรรณปิยะ ออมสินนพกุล เผยแพร่เมื่อวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2561)

นักข่าวต้องการให้นางสาววรรณปิยะระบุสถานะของตนเองในตอนนี้นางสาววรรณปิยะใช้การละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักคุณภาพ โดยใช้คำถามวาทศิลป์ในถ้อยคำที่ (1) ว่า “ตอนนี้เธอคะ” “อะไรดีอะ” “โสดไม่สนิทเธอ” และ “ให้เรียกว่าอะไรดีอะ” ซึ่งเป็นการละเมิดเงื่อนไขความจริงใจในการถาม โดยไม่ได้มีเจตนาถามคำถามให้นักข่าวตอบคำถามว่า นักข่าวถามถึงสถานะตอนนี้ใช่หรือไม่ สถานะของตนเองตอนนี้คือโสดไม่สนิทใช่หรือไม่ และให้นักข่าวระบุสถานะให้ตนเอง แต่มีเจตนาให้ข้อมูลรายละเอียดบางอย่าง โดยให้ความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยในการสนทนากับนักข่าวและอาจตีความหมายว่า ตนเองอาจจะมีสถานะโสดชั่วคราว หรือตนเองไม่แน่ใจกับสถานะของตนเองตอนนี้ หรือตนเองไม่สามารถระบุสถานะของตนเองได้ในตอนนี้

กลวิธีทางภาษาดังกล่าวทำให้นางสาววรรณปิยะหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับสถานะของตนเองได้ โดยให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นดังกล่าวอย่างไม่ตรงไปตรงมาด้วยคำถามวาทศิลป์ อาจเนื่องมาจากการให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นดังกล่าวอย่างตรงไปตรงมา อาจเป็นการให้ข้อมูลรายละเอียดที่เป็นเท็จกับคนในสังคม ถ้าการกระทำของตนเองในปัจจุบันไม่เป็นไปตามข้อมูลรายละเอียดที่ให้กับนักข่าวหรือคนในสังคม

1.2.2 การละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักความสัมพันธ์ คือ ดาราให้ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ ที่ไม่สัมพันธ์หรือไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบหรือกำลังสนทนากันในขณะนั้น เพื่อให้นักข่าวตีความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยในการสนทนาจากข้อมูลรายละเอียดที่ดาราให้เกี่ยวกับประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบด้วยตนเอง เช่น

ตัวอย่างที่ 5

นักข่าว: แต่เราก็นึกว่าพี่แจ๊คเค้าเป็นคนดีไม่เคยมาเกาะไม่เคยมาตามที่มีคนเมาท์เลย

นางสาวนงผณี: คือคนที่แบบคอมเม้นอะไรอย่างเงี้ยหนูว่า เรื่องบางเรื่องอะ มันไม่ใช่ความจริงเลยอะพี่ บางคนแบบว่า แบบมาพูดกับหนูเงี้ย โทรมาหาหนูว่าพี่แจ๊คติดการพนันแล้วมาเอาตังค์หนู มันเป็นไปได้เลยอะ เป็นไปไม่ได้เลยนะคะหนูขอพูดตรงนี้เลย ไม่เคยมีใครหลอกตังค์หนูเลย หนูไม่เคยให้ตังค์ใครเลย มีแต่พี่แจ๊คให้หนู มีแต่บ้านพี่แจ๊คให้หนู

(บทสัมภาษณ์ของนางสาวนงผณี มหาตไทย เผยแพร่เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2560)

นักข่าวต้องการให้นางสาวนงผณียืนยันว่า นายธนพลเป็นคนดี และไม่เคยหาประโยชน์จากนางสาวนงผณีตามที่คนในสังคมกล่าวกัน นางสาวนงผณีตอบคำถามนักข่าวด้วยการละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักความสัมพันธ์ กล่าวคือ นางสาวนงผณีไม่ได้ยืนยันว่า นายธนพลเป็นดังเช่นที่นักข่าวต้องการให้นางสาวนงผณียืนยันหรือไม่ กลับให้ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ ที่ไม่สัมพันธ์กับประเด็นดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลรายละเอียดที่เป็นเท็จเกี่ยวกับพฤติกรรมติดการพนันและการยืมเงินนางสาวนงผณีของนายธนพล พฤติกรรมของตนเองที่ไม่ให้

เงินบุคคลใด และไม่มีบุคคลใดสามารถหลอกเงินตนเองได้ และพฤติกรรมการให้เงินกับตนเองของนายธนพลและครอบครัวของนายธนพล เพื่อให้ความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยในการสนทนา และอาจสื่อความหมายได้ว่า นางสาวนงผณี ยืนยันว่านายธนพลเป็นคนดี และไม่ได้มีพฤติกรรมตามที่คนในสังคมคิด

การใช้กลวิธีดังกล่าวทำให้นางสาวนงผณีสามารถหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นที่นักข่าวต้องการ ในที่นี้คือ การยืนยันว่านายธนพลเป็นคนดี และไม่เคหาประโยชน์จากนางสาวนงผณีโดยตรงไปตรงมา อาจเนื่องมาจากหากนางสาวนงผณีให้ข้อมูลรายละเอียดดังกล่าว แล้วต่อมานายธนพลไม่ได้เป็นดังเช่นที่นางสาวนงผณีได้ให้ข้อมูลรายละเอียดไว้ ซึ่งอาจทำให้นางสาวนงผณีเสียชื่อเสียงจากการเป็นบุคคลที่ให้ข้อมูลรายละเอียดที่เป็นเท็จกับคนในสังคม นางสาวนงผณีสามารถที่จะปฏิเสธได้ว่า ตนเองไม่ได้ให้ข้อมูลรายละเอียดดังกล่าว แต่ข้อมูลรายละเอียดที่คนในสังคมได้รับ เป็นข้อมูลรายละเอียดที่นักข่าวนำเสนอจากการตีความหมายจากข้อมูลรายละเอียดที่ตนเองให้ด้วยตัวนักข่าว ดังนั้น ตนเองไม่รับผิดชอบข้อมูลรายละเอียดที่นักข่าวนำเสนอ และสามารถรักษาชื่อเสียงของตนเองไว้ได้ นอกจากนี้กลวิธีดังกล่าวยังทำให้นางสาวนงผณีสามารถแก้ไขข้อมูลรายละเอียดที่ไม่ถูกต้องของนายธนพลให้ถูกต้องได้ผ่านการให้ความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยในการสนทนาได้อีกด้วย ในที่นี้คือ นายธนพลเป็นคนดีและไม่ได้มีพฤติกรรมตามที่นักข่าวหรือคนในสังคมเคยได้รับข้อมูลรายละเอียดมา

1.2.3 การละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักวิธีการ คือ ดาราให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบไม่ชัดเจน โดยใช้ถ้อยคำคลุมเครือ (Be vague) คือ ถ้อยคำที่ให้ความหมายไม่บ่งชัดไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง และการละทิ้งถ้อยคำ (ellipsis) คือ การละทิ้งถ้อยคำบางถ้อยคำ ทำให้เนื้อความของถ้อยคำนั้นไม่สมบูรณ์ เพื่อให้ความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยในการสนทนา โดยนักข่าวต้องตีความหมายจากข้อมูลรายละเอียดที่ดาราให้ด้วยตนเองจึงจะทราบข้อมูลรายละเอียดที่ดาราให้ เช่น

ตัวอย่างที่ 6

นักข่าว: ตอนนี้ความคิดเราจะเบรกต่อหรือว่าหยุดไปเลยหรือว่าไปต่อ

นางสาววรรณปิยะ: ตอนนี้กวางยังไม่ได้ตัดสินใจอะ ตัวกวางก็ยังไม่รู้เหมือนกันว่า เราจะเบรก เราจะไปต่อ หรือเราจะหยุดหรือเปล่า แต่ว่าตอนเนี่ยะคือ เราอยู่ตรงเนี่ยะ เรา เราคือ เหมือนพอเราพยายามทำทุกอย่าง มากๆๆๆๆ พอตอนเนี่ยะ เราหยุด ตรงเนี่ยะเราสบายใจมากกว่า

(บทสัมภาษณ์ของนางสาววรรณปิยะ ออมสินนพกุล เผยแพร่เมื่อวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2561)

นักข่าวต้องการให้นางสาววรรณปิยะเลือกตอบเกี่ยวกับการดำเนินความสัมพันธ์กับนายอภิสิทธิ์ ซึ่งเป็นอดีตคนรักว่า จะหยุดความสัมพันธ์ชั่วคราวหรือถาวร นางสาววรรณปิยะใช้การละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักวิธีการ โดยให้ข้อมูลรายละเอียดอย่างคลุมเครือ กล่าวคือ ถ้อยคำตอนต้น นางสาววรรณปิยะระบุว่า ตนเองยังไม่ได้ตัดสินใจ แต่ในถ้อยคำถัดมานางสาววรรณปิยะกลับระบุว่า ตนเองหยุดความสัมพันธ์แล้วรู้สึกสบายใจ ซึ่งทำให้ผู้รับสารไม่ทราบแน่ชัดว่า นางสาววรรณปิยะจะดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและอดีตคนรักไปในทิศทางใด เพื่อให้ความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยในการสนทนา และอาจสื่อความหมายว่า นางสาววรรณปิยะต้องการจะยุติความสัมพันธ์กับอดีตคนรักอย่างถาวร

การให้ข้อมูลรายละเอียดด้วยกลวิธีดังกล่าวทำให้นางสาววรรณปิยะหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวกับการกระทำของตนเองในอนาคตได้ โดยให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวอย่างไม่ชัดเจน และให้นักข่าวตีความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยจากข้อมูลรายละเอียดเหล่านั้นด้วยตนเอง นางสาววรรณปิยะให้ข้อมูลรายละเอียดในลักษณะดังกล่าวอาจเนื่องมาจากการให้ข้อมูลรายละเอียดที่ชัดเจนและตรงไปตรงมาอาจทำให้นางสาววรรณปิยะเสียชื่อเสียงจากการให้ข้อมูลรายละเอียดที่เป็นเท็จกับคนในสังคมได้ ถ้าการกระทำของตนเองในอนาคตไม่เป็นไปตามข้อมูลรายละเอียดที่ให้กับนักข่าวและคนในสังคมไว้

ตัวอย่าง 7

นักข่าว: สาว ๆ ของพี่เค้าเข้ามาเกี่ยวข้องใช่ไหมคะ

นางสาววรรณปิยะ: ก็ (ยิ้ม)

(บทสัมภาษณ์ของนางสาววรรณปิยะ ออมสินนพกุล เผยแพร่เมื่อวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2561)

นางสาววรรณปิยะใช้การละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักวิธีการในการตอบคำถามของนักข่าวที่ต้องการให้ตอบรับหรือปฏิเสธว่า การยุติความสัมพันธ์ระหว่างนางสาววรรณปิยะกับนายโจอี้ ซึ่งเป็นอดีตคนรักมีผู้หญิงของอดีตคนรักเข้ามาเกี่ยวข้องหรือไม่ โดยใช้การละทิ้งถ้อยคำว่า “ก็” ซึ่งละทิ้งถ้อยคำบางถ้อยคำทำให้เนื้อความของถ้อยคำดังกล่าวไม่สมบูรณ์ ทำให้นักข่าวได้รับข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวไม่ชัดเจน เพื่อให้ความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยในการสนทนาและอาจตีความหมายได้ว่า การยุติความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและอดีตคนรักอาจมีผู้หญิงของอดีตคนรักเข้ามาเกี่ยวข้อง

การละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักดังกล่าวทำให้นางสาววรรณปิยะหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอดีตคนรักได้ โดยไม่ให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำของอดีตคนรักอย่างชัดเจน และให้นักข่าวตีความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยจากข้อมูลรายละเอียดที่ให้ได้ด้วยตัวของนักข่าวเอง เนื่องจากถ้านางสาววรรณปิยะให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นดังกล่าวอย่างชัดเจน อาจพาดพิงถึงอดีตคนรักทำให้เสียชื่อเสียงได้จากการเป็นผู้ชายที่ไม่รักเดียวใจเดียว ซึ่งลักษณะพึงประสงค์ของผู้ชายของคนในสังคม

1.3 การเลือกไม่ปฏิบัติตามหลักการสนทนา คือ ผู้พูดไม่เต็มใจให้ความร่วมมือ หรือเลือกที่จะไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนา อาจเนื่องมาจากการผู้ตอบคำถามไม่มีข้อมูลรายละเอียดในประเด็นนั้น ๆ ที่นักข่าวต้องการทราบอย่างเพียงพอ ทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นนั้น ๆ ได้ และอาจเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยที่ผิด เช่น

ตัวอย่างที่ 8

นักข่าว: พี่หนุ่มหลังจากนั้นมันมีข้อความเหมือนเป็นข้อความแชทหลุดออกมาด้วยอะคะ พี่หนุ่มคิดว่าเป็นฝั่งเค้าที่เอามาโพสต์ไหม

นายศรธรรม: อันนี้ผมไม่ทราบครับ เพราะว่าผมไม่ทราบที่มาที่ไปยังไง

นักข่าว: แต่ว่าเป็นข้อความจริง เป็นข้อความที่คุยกันใช่ไหมครับ

นายศรธรรม: ใช่ครับ ซึ่งผมก็ชี้แจงไปในไอจีไปแล้วว่าผมก็ไม่ได้ปฏิเสธครับ

(บทสัมภาษณ์ของนายศรธรรม เทพพิทักษ์ เผยแพร่เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2561)

นายศรธรรมเลือกไม่ปฏิบัติตามหลักการสนทนา โดยใช้ถ้อยคำบ่งชี้ว่าไม่ทราบ “ผมไม่ทราบ” และ “ผมไม่ทราบที่มาที่ไปยังไง” เพื่อแสดงว่า นายศรธรรมไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นเกี่ยวกับบุคคลที่นำข้อความมาโพสต์ และที่มาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากตนเองอาจไม่มีข้อมูลรายละเอียดในประเด็นดังกล่าวอย่างเพียงพอ จึงไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นดังกล่าวได้ และต้องการหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลรายละเอียดใด ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเองว่า นางสาวน้ำฝน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีข่าวว่าคบหาอยู่กับนายศรธรรมขณะนั้น เป็นผู้นำข้อความที่นางสาวน้ำฝนและนายศรธรรมพูดคุยกันมาโพสต์หรือไม่ เพื่อไม่ให้เกิดความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยที่ผิดจากการตีความของนักข่าว กลวิธีการหลีกเลี่ยงให้ข้อมูลรายละเอียดที่นายศรธรรมเลือกใช้ดังกล่าวสามารถรักษาชื่อเสียงของนางสาวน้ำฝน ซึ่งเป็นบุคคลที่นักข่าวกล่าวอ้างถึงไว้ได้ โดยไม่ให้ข้อมูลรายละเอียดใด ๆ ที่พาดพิงให้บุคคลนั้นเสียหาย

2. การนำเสนอภาพลักษณ์ของดารากับค่านิยมในสังคมไทย

ในการตอบคำถามของดารากรณียุติความสัมพันธ์กับคู่รักนั้น ดารานอกจากจะใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงด้วยการไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนาในการตอบคำถามแล้ว ดารายังใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงดังกล่าวนำเสนอภาพลักษณ์บางภาพของตนเองกับคนในสังคมด้วย กล่าวคือ ดาราอาจนำเสนอภาพลักษณ์ โดยใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามด้วยการไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนา เช่น การละเมิดหลักความสัมพันธ์เป็นการให้ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ ซึ่งการให้ข้อมูลรายละเอียดลักษณะดังกล่าวเอื้อให้ดาราสารภาพใส่เนื้อความใด ๆ ที่นำเสนอให้คนในสังคมเห็นภาพลักษณ์ดังที่ดาราต้องการ เป็นต้น

นอกจากนี้ดารายังมีสาเหตุบางประการที่ต้องเลือกใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามด้วยการไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนา ซึ่งสาเหตุเหล่านั้นอาจแสดงให้เห็นภาพลักษณ์บางภาพที่ดาราต้องการนำเสนอกับคนในสังคม เช่น ดาราใช้กลวิธีหลีกเลี่ยงการตอบคำถามด้วยการเลือกไม่ปฏิบัติตามหลักการสนทนา โดยไม่ให้ข้อมูลรายละเอียดใด ๆ ในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ สาเหตุที่ดาราเลือกใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงในรูปแบบดังกล่าวเนื่องจากหากให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว อาจทำให้อดีตนักร้องเสียชื่อเสียง จากสาเหตุดังกล่าวอาจแสดงให้เห็นภาพลักษณ์ที่ดาราต้องการนำเสนอกับคนในสังคม คือ ภาพลักษณ์ของบุคคลที่ให้อภัยบุคคลอื่น คือ บุคคลที่รักษาชื่อเสียงของบุคคลอื่น โดยไม่ให้ข้อมูลรายละเอียดที่ทำให้ชื่อเสียงของบุคคลนั้น ๆ เสียหาย เป็นต้น

อนึ่ง ภาพลักษณ์ที่ดารานำเสนอนั้นอาจจำเป็นต้องสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทยจึงจะเป็นภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ของคนในสังคม เนื่องจากค่านิยมเป็นสิ่งที่คนในสังคมนั้น ๆ ยึดถือ และเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตัวในสังคม ดังนั้น เมื่อภาพลักษณ์ที่ดารานำเสนอสอดคล้องหรือเป็นไป

ตามค่านิยมของสังคมไทย คนในสังคมอาจมีแนวโน้มที่จะยอมรับหรือสนับสนุนดาราคณนั้น ๆ และส่งผลให้ดารามีความก้าวหน้าและมั่นคงในหน้าที่การงานต่อไปในอนาคต

จากตัวอย่างที่ 1-8 ที่ผู้วิจัยได้อธิบายไว้ในข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ดาราใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม โดยใช้การไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนานำเสนอภาพลักษณ์บางภาพของตนเองที่สอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย ได้แก่ 1) ภาพลักษณ์ของบุคคลที่ทำให้เกียรติบุคคลอื่น ซึ่งภาพลักษณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับค่านิยมเกี่ยวกับเกียรติหรือเกียรติยศของสังคมไทย โดยใช้การละเมิดหลักปริมาณ การละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักวิธีการ และการเลือกไม่ปฏิบัติตามหลักการสนทนา 2) ภาพลักษณ์ของบุคคลที่รู้จักกาลเทศะ ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมเกี่ยวกับการสื่อสาร โดยใช้การละเมิดหลักความสัมพันธ์ 3) ภาพลักษณ์ของบุคคลที่ประณีประนอม ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมเกี่ยวกับการประณีประนอม ผ่านการละเมิดหลักวิธีการ และ 4) ภาพลักษณ์ของบุคคลที่ยึดถือความถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมยึดถือความถูกต้องผ่านการละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักคุณภาพ ความสัมพันธ์ และวิธีการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ภาพลักษณ์ของบุคคลที่ทำให้เกียรติบุคคลอื่น คือ บุคคลที่รักษาชื่อเสียงของบุคคลอื่น โดยไม่ให้ข้อมูลรายละเอียดที่ทำให้ชื่อเสียงของบุคคลนั้น ๆ เสียหาย ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกับค่านิยมเกี่ยวกับเกียรติหรือเกียรติยศของสังคมไทย คือ ในวัฒนธรรมของคนไทยชื่อเสียง เกียรติยศ และการยอมรับยกย่องจากผู้อื่นเป็นเรื่องนามธรรมที่มีความสำคัญมาก (Chinwikai, 2003, p. 48) ดารานำเสนอภาพลักษณ์ดังกล่าวโดยใช้การละเมิดหลักปริมาณ การละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักวิธีการ และการเลือกไม่ปฏิบัติตามหลักการสนทนา ดังตัวอย่างที่ 1 7 และ 8

ในตัวอย่างที่ 1 นางสาวณณณเลือกใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม โดยใช้การละเมิดหลักปริมาณ ซึ่งให้ข้อมูลรายละเอียดในบางประเด็น และไม่ให้ข้อมูลรายละเอียดในบางประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ ส่วนตัวอย่างที่ 7 นางสาววรรณปิยะเลือกใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามด้วยการละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักวิธีการ โดยละทิ้งถ้อยคำบางถ้อยคำ ซึ่งทำให้เนื้อหาของถ้อยคำดังกล่าวไม่สมบูรณ์ เพื่อให้ความหมายขี้งงเป็นนัยในการสนทนา และให้นักข่าวตีความหมายจากถ้อยคำนั้นด้วยตัวของนักข่าวเอง และตัวอย่างที่ 8 นายศรธรรมเลือกใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม โดยใช้การเลือกไม่ปฏิบัติตามหลักการสนทนา ซึ่งไม่ให้ข้อมูลรายละเอียดใด ๆ ในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ ดาราทั้ง 3 คนเลือกใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามด้วยการไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนาในรูปแบบดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากการให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบอาจทำให้อึดอัดใจ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการยุติความสัมพันธ์เสียชื่อเสียงได้ ซึ่งการเลือกใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามด้วยสาเหตุดังกล่าวนำเสนอภาพลักษณ์ของบุคคลที่ทำให้เกียรติบุคคลอื่นกับคนในสังคม

2.2 ภาพลักษณ์ของบุคคลที่รู้จักกาลเทศะ คือ บุคคลที่แสดงออกซึ่งการกระทำไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมหรือคำพูดที่เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ในสถานการณ์นั้น ๆ จะพบภาพลักษณ์ดังกล่าวได้จากตัวอย่างที่ 2 นาย

ธนพลเลือกใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม โดยใช้การละเมิดหลักความสัมพันธ์ ซึ่งให้ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ ที่ไม่สัมพันธ์กับประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ การให้ข้อมูลรายละเอียดในรูปแบบดังกล่าวเอื้อให้นายธนพลสามารถใส่เนื้อความอื่น ๆ ที่นำเสนอภาพลักษณ์ดังกล่าว กล่าวคือ นายธนพลใส่เนื้อความที่แสดงออกว่า เวลาและสถานที่ในสถานการณ์งานขึ้นบ้านใหม่ของอดีตคนรักไม่ใช่โอกาสที่เหมาะสมในการพูดคุยแบบเปิดอกกับบิดามารดาของอดีตคนรัก ภาพลักษณ์ดังกล่าวเป็นไปตามค่านิยมเกี่ยวกับการสื่อสาร โดยการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้ส่งสารจะต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญ หนึ่งในนั้นคือ กาลเทศะ กล่าวคือ เวลา สถานที่ รวมทั้งโอกาสในการสื่อสาร โดยการสื่อสารในเวลาและสถานที่ที่ไม่เหมาะสมอาจทำให้การสื่อสารไม่สัมฤทธิ์ผลได้ (Nantachantoon, 1997, p. 98) นอกจากนี้กาลเทศะของแต่ละสังคมไม่เหมือนกัน ก่อนเข้าสังคมใด ๆ ควรมีการเตรียมตัวล่วงหน้า ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรม การพูดการวางตัว การควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของผู้ที่พบเห็นและพูดคุยหรือติดต่อกับเกี่ยวข้องด้วย (Jaichansukkit, 2005, pp. 64-65)

2.3 ภาพลักษณ์ของบุคคลที่ประณิประนอม คือ บุคคลที่ไม่ต้องการให้การกระทำหรือข้อมูลรายละเอียดที่ตนเองให้เป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง หรือเกิดการเผชิญหน้ากัน ซึ่งภาพลักษณ์ดังกล่าวพบได้จาก **ตัวอย่างที่ 3** นายศรธรรมเลือกใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม โดยใช้การละเมิดหลักวิธีการ ซึ่งให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบอย่างไม่ชัดเจน สาเหตุอาจมาจากหากนายศรธรรมให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นนั้น ๆ อย่างชัดเจนกับนักข่าว แล้วข้อมูลรายละเอียดเหล่านั้นไม่ตรงกับที่อดีตคนรักมีหรือได้ให้กับนักข่าวไป อดีตคนรักอาจไม่พอใจ เกิดการโต้แย้งระหว่างกัน และนำไปสู่ความขัดแย้งได้ในอนาคต การเลือกใช้การละเมิดหลักวิธีการเป็นกลวิธีการหลีกเลี่ยงด้วยสาเหตุดังกล่าวอาจช่วยระงับความขัดแย้งระหว่างกันได้ และนำเสนอให้เห็นภาพลักษณ์ของบุคคลที่ประณิประนอมอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมเกี่ยวกับการประณิประนอม คือ คนไทยมีเอกลักษณ์ในการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยโดยยึดถือการอยู่ร่วมกันโดยสันติสุข (Phaithayawat, 1995, p. 70) ไม่ชอบขัดแย้ง (Phajit, 2006, p. 17) ใช้สันติสุขในการปกครอง โดยรักในการเจรจา ประณีประนอม และรอมชอมเพื่อความสงบสุข (Phaithayawat, 1995, p. 72)

2.4 ภาพลักษณ์ของบุคคลที่ยึดถือความถูกต้อง คือ บุคคลที่ไม่ให้ข้อมูลรายละเอียดที่เป็นเท็จกับคนในสังคม และแก้ไขข้อมูลรายละเอียดที่ไม่ถูกต้องให้ถูกต้องตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับตนเอง ภาพลักษณ์ดังกล่าวพบได้จากตัวอย่างที่ 4 5 และ 6

ในตัวอย่างที่ 5 นางสาวนงผณีใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม โดยใช้การละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักความสัมพันธ์ ซึ่งให้ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ ที่ไม่สัมพันธ์กับประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ เพื่อให้ความหมายขี้บ่งเป็นนัยในการสนทนา โดยนางสาวนงผณีได้แก้ไขข้อมูลรายละเอียดที่ไม่ถูกต้องและให้ข้อมูลรายละเอียดที่ถูกต้องเกี่ยวกับอดีตคนรักผ่านความหมายขี้บ่งเป็นนัยในการสนทนา และในตัวอย่างที่ 4 และ 6 นางสาววรรณปิยะเลือกใช้กลวิธีหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม โดยใช้การละเมิดหลักแบบนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลัก

คุณภาพ ซึ่งละเมิดเงื่อนไขความจริงใจในการถามด้วยการใช้คำถามวาทีศิลป์ และหลักวิธีการ ซึ่งให้ข้อมูลรายละเอียดที่ไม่ชัดเจนในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบ เพื่อให้ความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยในการสนทนา อาจเนื่องมาจากถ้าให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นดังกล่าวแล้ว การกระทำของตนเองในปัจจุบันและอนาคตไม่เป็น เช่นที่ให้ข้อมูลรายละเอียดอาจทำให้ตนเองเป็นบุคคลที่ให้ข้อมูลรายละเอียดที่เป็นเท็จกับคนในสังคม

การแก้ไขข้อมูลรายละเอียดที่ไม่ถูกต้องและให้ข้อมูลรายละเอียดที่ถูกต้องของนางสาววงษ์ผณีผ่านการให้ความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยในการสนทนาจากการใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม และการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาในการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของนางสาววรรณปิยะ เนื่องจากสาเหตุที่ไม่ต้องการเป็นบุคคลที่ให้ข้อมูลรายละเอียดที่เป็นเท็จกับคนในสังคมในช่วงต้นนั้น แสดงให้เห็นภาพลักษณ์ของบุคคลที่ยึดถือความถูกต้อง ซึ่งภาพลักษณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับค่านิยมเกี่ยวกับความถูกต้อง คือ บุคคลควรให้ข้อมูลรายละเอียดที่เป็นความจริง เชื่อถือได้ ไม่หลอกลวง โดยสื่อสารความจริงของข้อมูล คือ ไม่หลอกลวงข้อมูลบุคคล และมีความจริงของเรื่องราวที่สื่อสาร คือ การถ่ายทอดข้อมูลต่าง ๆ ต้องอยู่บนพื้นฐานของความจริง (Jaichansukkit, 2005, pp. 36, 79) นอกจากนี้บุคคลสาธารณะต้องไม่โกหกสื่อมวลชน เพราะจะทำให้เกิดความไม่เชื่อถืออีกต่อไป ถ้าสื่อมวลชนลงข่าวผิด ควรขอโอกาสที่จะชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อให้สื่อมวลชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง (Wongmontha, 1998, p. 108)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของดาราเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์: กรณียูติ ความสัมพันธ์กับคู่รัก” มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษากลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของดารา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม การนำเสนอภาพลักษณ์ และค่านิยมในสังคมไทยในกรณี ที่ดารายูติความสัมพันธ์กับคู่รักผ่านสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากคลิปวิดีโอที่ดาราตอบคำถามเกี่ยวกับการยุติความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับคนรัก และปรากฏในฐานข้อมูลเว็บไซต์ www.youtube.com ในปีพ.ศ. 2560 และ 2561 เป็นระยะเวลา 2 ปี จำนวน 11 คลิปวิดีโอ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากคลิปวิดีโอดังกล่าว โดยใช้ทฤษฎีหลักการความร่วมมือในการสนทนา (Cooperative Principle) ของ พอล เอช. ไกรซ์ (Paul H. Grice) แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ และแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่า ดาราใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามในกรณียูติความสัมพันธ์ด้วยการไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนา ได้แก่ การละเมิดหลักการ การละเมิดหลักแบบมีนัยโดยใช้ประโยชน์จากหลักการ และการเลือกไม่ปฏิบัติตามหลักการสนทนา และใช้กลวิธีดังกล่าวนำเสนอภาพลักษณ์ให้กับตนเอง ได้แก่ ภาพลักษณ์ของบุคคลที่ให้เกียรติบุคคลอื่น บุคคลที่รู้จักกาลเทศะ บุคคลที่ประณีประนอม และบุคคลที่ยึดถือความถูกต้อง ซึ่งภาพลักษณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมไทย คือ ค่านิยมเกี่ยวกับเกียรติหรือเกียรติยศ ค่านิยมเกี่ยวกับการสื่อสาร ค่านิยมเกี่ยวกับการประณีประนอม และค่านิยมเกี่ยวกับความถูกต้องตามลำดับ

การศึกษาเรื่องดังกล่าวนอกจากจะแสดงให้เห็นการนำหลักการความร่วมมือมาใช้เป็นกลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของดาราในกรณีความสัมพันธ์กับคู่รักแล้ว ยังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม ภาพลักษณ์ และค่านิยมในสังคมไทยอีกด้วย นอกจากนี้การศึกษาเรื่องนี้ยังปรากฏประเด็นที่น่าสนใจอีก ดังนี้

ประเด็นแรก ในการยุติความสัมพันธ์ระหว่างดารากับคนรัก ในบางกรณีดาราและคนรักตกลงยุติความสัมพันธ์ระหว่างกันด้วยดีแต่ดาราก็ยังคงเลือกใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม อาจเนื่องมาจากกลวิธีดังกล่าวอาจช่วยป้องกันไม่ให้ดาราและคนรักเกิดความขัดแย้งในอนาคตด้วยการไม่ให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นนั้น ๆ ที่นักข่าวสอบถาม ส่วนในบางกรณี ดาราและคนรักอาจยุติความสัมพันธ์กันเนื่องจากเกิดความขัดแย้งกัน การใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของดาราอาจเป็นกลวิธียับยั้งความขัดแย้งที่เคยเกิดขึ้นไม่ให้เกิดขึ้นใหม่หรือไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกันในประเด็นอื่น ๆ ตามมา ซึ่งจะทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลเลวร้ายลงหรือกลวิธีดังกล่าวอาจบรรเทาความขัดแย้งระหว่างดาราและคนรักที่กำลังเกิดขึ้นในประเด็นอื่น ๆ ให้ลดความรุนแรงลงได้ นอกจากนี้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามยังช่วยป้องกันไม่ให้ดาราเกิดความขัดแย้งกับนักข่าว ซึ่งเป็นบุคคลที่มีอำนาจเหนือดาราได้ กล่าวคือ นักข่าวมีสิทธิเลือกที่จะนำเสนอข่าวของดาราหรือไม่ก็ได้ และในมุมมองไหนก็ได้ ถ้านักข่าวไม่นำเสนอข่าวของดาราคนนั้น หรือเลือกนำเสนอข่าวในด้านลบของดาราคนนั้น อาจทำให้ดาราคนนั้นไม่เป็นที่รู้จัก หรือไม่ได้รับการยอมรับหรือสนับสนุนจากคนในสังคม ซึ่งมีผลต่อการจ้างงาน และความก้าวหน้าในอาชีพการงานของตนเอง เมื่อนักข่าวถามคำถาม ซึ่งบางคำถามดาราอาจไม่ต้องการตอบเนื่องจากทำให้ตนเองมีคุณสมบัติที่ไม่ดีในความคิดของคนในสังคม หรือเป็นเรื่องส่วนตัวที่ดาราไม่ต้องการเปิดเผย ดาราก็จำเป็นต้องตอบคำถาม ซึ่งการเลือกใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามนั้นจะทำให้ดาราหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นที่นักข่าวต้องการทราบแต่ตนเองไม่ต้องการให้ได้ แม้ว่านักข่าวจะทราบว่า ตนเองไม่ได้ข้อมูลรายละเอียดที่ตนเองต้องการในประเด็นนั้น ๆ หรือได้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นนั้นน้อยหรือไม่ชัดเจน แต่อย่างน้อยดาราก็ตอบคำถามของตน ซึ่งตอบสนองความต้องการของตนเองแล้ว ทำให้ดาราไม่เกิดความขัดแย้งกับนักข่าว ดังนั้น กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามด้วยการไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนาจึงเป็นกลวิธีหนึ่งที่ป้องกัน ยับยั้ง บรรเทาความขัดแย้งระหว่างบุคคลได้

ประเด็นที่สอง การใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามด้วยการไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนาของดาราทำให้ดาราสามารถรักษาหน้าด้านบวกของตนเองตามแนวความคิดของเฉิน (Rong Chen) กล่าวคือ เฉินได้นำแนวความคิดเกี่ยวกับ “หน้า” ของบราวน์และเลวินสัน (Brown & Levinson) มาอธิบายเพิ่มเติม โดย “หน้า” ของบราวน์และเลวินสัน ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ หน้าด้านบวก คือ ความต้องการพื้นฐานที่จะให้ผู้อื่นชื่นชมคุณสมบัติที่ผู้ใช้ภาษามี และหน้าด้านลบ คือ ความต้องการพื้นฐานที่จะไม่ถูกผู้ใดรบกวนหรือลิดรอนสิทธิของตนเอง (Hongladarom & Choksuwanit, 2008, p. 128) เมื่อผู้พูดใช้วัจนกรรมที่คุกคามหน้าตนเอง หรือหน้าของตนเองถูกคุกคามโดยวัจนกรรมของผู้อื่น ผู้พูดจะพยายามรักษาหรือฟื้นฟูหน้าทั้ง 2 ด้านของ

ตนเองด้วยการใช้ภาษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงความสุภาพให้กับตนเอง (Rong, 2001, pp. 87-106) ในการตอบคำถามของดาราเกี่ยวกับกรณีความสัมพันธ์กับคู่รัก ดาราถูกคุกคามหน้าด้วยวจนกรรมการถามของนักข่าว ดาราจึงต้องใช้กลวิธีหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม โดยใช้การไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนาเพื่อรักษาหน้าของตนเอง และ “หน้า” ที่ดารา รักษา คือ หน้าด้านบวก กล่าวคือ การให้ข้อมูลรายละเอียดในประเด็นที่นักข่าวสอบถามอาจทำให้ตนเองเสี่ยงต่อการเสียหน้าด้านบวก คือ มีคุณสมบัติที่น่าชื่นชมในความคิดของคนในสังคมจากการให้ข้อมูลรายละเอียดที่ทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรณีความสัมพันธ์เสียชื่อเสียง ให้ข้อมูลรายละเอียดที่ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกันในอนาคต ให้ข้อมูลรายละเอียดที่ทำให้ตนเองมีการกระทำที่ไม่เหมาะสม และให้ข้อมูลรายละเอียดที่เป็นเท็จ ซึ่งจะทำให้คนในสังคมลดหรือไม่ยอมรับหรือให้การสนับสนุนดาราคนนั้น ๆ และส่งผลกระทบต่ออาชีพการงานของดารา ดังนั้น การตอบคำถามด้วยกลวิธีการหลีกเลี่ยงจึงมีส่วนช่วยให้ดาราสามารถปกป้องหรือรักษาหน้าด้านบวกของตนเองไว้ได้

ประเด็นสาม ดารารักษาหน้าด้านบวกผ่านการนำเสนอภาพลักษณ์ กล่าวคือ ดาราพยายามที่จะใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม โดยใช้การไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนาเสนอภาพลักษณ์ให้สอดคล้องกับค่านิยมในสังคมไทยให้มากที่สุด เนื่องจากค่านิยมเป็นเสมือนกฎเกณฑ์ที่คนในสังคมนั้น ๆ ร่วมกันกำหนดว่า สิ่งใดเหมาะสมและไม่เหมาะสมในสังคมนั้น ๆ การนำเสนอภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกับค่านิยมในสังคมไทยทำให้ดาราเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติที่น่าชื่นชมในความคิดของคนในสังคม และมีแนวโน้มที่จะได้รับการสนับสนุนและการยอมรับจากคนในสังคม ทำให้ดาราสามารถรักษาหน้าด้านบวกของตนเองไว้ได้

ประเด็นสุดท้าย เมื่อต้องตอบคำถามของนักข่าวในประเด็นต่าง ๆ บุคคลสาธารณะจำเป็นต้องนำเสนอภาพลักษณ์ของตนเองให้สอดคล้องกับค่านิยมในสังคมไทย กล่าวคือ ในบทความวิจัยนี้ ดาราใช้การไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนาในลักษณะต่าง ๆ ในการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามในประเด็นเกี่ยวกับการยุติความสัมพันธ์ของตนเองกับคู่รัก และนำเสนอภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกับค่านิยมในสังคมไทยควบคู่กันไป ซึ่งสอดคล้องกับบทความวิจัยเรื่อง “การนำเสนอภาพลักษณ์ของบุคคลสาธารณะด้วยการละเมิดหลักความสัมพันธ์ในการตอบคำถามเกี่ยวกับกรณีความขัดแย้ง” ของ Kuprasert and Samniangngam (2019) ที่บุคคลสาธารณะใช้การละเมิดหลักความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือในการสนทนาในการตอบคำถามประเด็นเกี่ยวกับความขัดแย้งของตนเอง พร้อมทั้งนำเสนอภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกับค่านิยมในสังคมไทย แม้ว่าบทความวิจัยทั้ง 2 บทความบุคคลสาธารณะจะตอบคำถามของนักข่าวคนละประเด็น แต่บุคคลสาธารณะก็ยังคงใช้กลวิธีทางภาษาในการนำเสนอภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกับค่านิยมในสังคมไทยเช่นเดียวกัน ดังนั้น ไม่ว่าบุคคลสาธารณะจะตอบคำถามในประเด็นใดก็จำเป็นที่จะต้องนำเสนอภาพลักษณ์ให้สอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย

การศึกษาเรื่อง “กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของดาราเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์: กรณีความสัมพันธ์กับคู่รัก” นั้น เป็นการขยายขอบเขตของการศึกษาการสนทนาในภาษาไทย โดยใช้แนวคิดหลักการ

ความร่วมมือในการสนทนาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และหวังว่าทฤษฎีหลักการความร่วมมือในการสนทนานี้จะทำให้เห็นกลยุทธ์การใช้ภาษาของคนในสังคม และให้บุคคลในสังคมสามารถใช้เป็นแนวทางในการใช้ภาษา ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลทั่วไป ซึ่งจะทำให้เห็นว่าบุคคลทั่วไปใช้พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการสนทนาอย่างไร
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามกับกลวิธีความสุภาพ ซึ่งอาจทำให้พบว่า กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามมีความสัมพันธ์กับกลวิธีความสุภาพในรูปแบบใดบ้าง และบุคคลใช้กลวิธีหลีกเลี่ยงในการตอบคำถามเหล่านั้นมุ่งรักษาหน้าตนเองหรือผู้อื่น
3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามกับปัจจัยทางสังคมของบุคคลที่ใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม ซึ่งจะทำให้เห็นว่า ปัจจัยทางสังคมมีผลต่อการใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงการตอบคำถามของบุคคลหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- Apakun, P. (2007). *Thaksa kan chai phasa thai phuea kan suesan: kan phut lae kan khian* [Thai language skill for communication]. Bangkok: Sripratum university.
- Awakun, W. (2002). *Phatthana bukkhalikkaphap: theknik lae withikan* [Personality development: techniques and methods]. Bangkok: Chulalongkorn university.
- Chinwikai, W. (2003). *Khwammai priap “na” priapthiap phasa thai kap phasa yi pun* [A Comparative Study of Face-Related Figurative Language in Thai and Japanese]. Master’s thesis, Thammasat University.
- Grice, Paul H. (1975). Logic and conversation. In Peter Cole and Jerry Morgan (Eds.) *Studies in Syntax and semantics III* (pp. 41-58). New York: Academic Press.
- Hongladarom, K. & Choksuwanit, Th. (2008). *watjana patibat sat* [Pragmatics]. Bangkok: Chulalongkorn university.
- Jaichansukkit, Ph. (2005). Phalang haeng phaplak [Image is power. Bangkok: Than media network.
- Kuprasert, T. & Sumniengngam, S. (2019). *Kan Nam Sanoe Phaplak Khong BukkhonSatharana Duai Kan Lamoet Lak Khwam Samphan Nai Kan Top Khamtham Kiaokap Korani Khwamkhatyaeng* [Presenting the Image of Public Figures with Violating the Maim of Relevance in Answering the Questions in Case of Conflict]. *Journal of Liberal Arts, Rangsit University*, 14(2): 21-38.
- Nantachantoon, S. (1997). *Radap phasa khong phasa phut lae phasa khian* [Level of Spoken and Written language]. 361661 *Spoken and Written language*. Bangkok: Kasetsart University.
- Phaithayawat, S. (1995). *Phuenthan watthanatham thai: naeothang kan anurak lae kan phatthana* [Thai culture: Guidelines for Conservation and Development]. Bangkok: Rajabhat Institute Council.
- Phajit, B. (2006). *Prapheni watthanatham thai lae khati khwamchuea* [Thai culture, traditions and beliefs]. Bangkok: Odeon store.
- Praphanphong, R. (2015). *Khaniyom Baep Thai* [Thai values]. Bangkok: Sathaporn book.
- Rong, Chen. (2001). “Self politeness: A proposal.” *Journal of Pragmatics*, 33(1): 87-106.

- Vivattananukun, M. (2002). *Lakkan samphat nai wongkan borihan kan suesanmuanchon lae kan wichai* [Interviewing principles in management, mass communication and research]. Bangkok: Chulalongkorn university.
- Wannaprasert, Ch. (1979). *Sangkhom thai* [Thai Society]. Bangkok: Prae Pittaya.
- Worakitphokhathorn, Ph. (editor). (1994). *Phap Photcha Nan Samkhan Ying: Kan Prachasamphan Kap Phapphot* [The image is important: Public relation and Image]. Bangkok: Charoenphon publish.
- Wongmontha, S. (1998). *Kan Prachasamphan: Thruesai Lae Patibat* [Public relations: theory and practice]. Bangkok: Thira Film.